

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بحث ما درباره کفاره صوم بود و کفاره صوم رمضان و قضای آن را عرض کردیم و درباره آنها مفصلاً بحث کردیم. سومین قسم از اقسام روزه که افطار عمدی آن کفاره دارد صوم نذر معین می باشد یعنی اگر نذر کند که یک روز معین را روزه بگیرد ولی در آن روز صومش را بشکند و نذرش را به هم بزند باید کفاره بدهد و صاحب عروة می فرماید؛ **کفارة کفارة افطار شهر رمضان**.

خوب مطلب مهمی در بحث امروز وجود دارد که صاحب عروة فقط به آن اشاره کرده و از آن رد شده است، آن مطلب این است که ما باید ببینیم به چه دلیلی کفاره صوم نذر معین همان کفاره صوم رمضان است؟ در اینجا دو قول وجود دارد که البته قبل از بیان مبنای این دو قول باید عرض کنیم که وقتی ما علم فقه را می خوانیم باید قبلاً مبنای خودمان را در علم اصول اختیار کرده باشیم زیرا علم اصول مقدمه فقه می باشد لذا اگر مبنای خودمان را در اصول اختیار کنیم به راحتی در فقه مطابق با آن مشی می کنیم. خوب ما دو دسته اخبار در اینجا داریم که با توجه به آنها فقهای ما هم در اینجا دو دسته شده اند که مبنای آنها در علم اصول در این دو دستگی تأثیر گذار بوده است، اولین مبنایی که وجود دارد مبنای آقای خوئی می باشد که مبنای صاحب مدارک و صاحب معالم و شهید ثانی و از میان معاصرین ما آقای میلانی که بر عروة حاشیه دارد نیز همین است، این بزرگواران در بحث خبر واحد می فرمایند اگر سندش صحیح باشد حجت است ولو اینکه مشهور و اصحاب از آن اعراض کرده باشند و به آن عمل نکرده باشند و اگر سندش ضعیف باشد حجت نیست هرچند که مشهور و اصحاب به آن عمل کرده باشند پس این بزرگواران عمل مشهور و اصحاب را در تقویت و ضعف سند خبر موثر نمی دانند. مبنای دیگر مبنای آقای بروجردی و حضرت امام (ره) می باشد که ما هم به همین مبنا معتقد هستیم و آن این است که خبر واحد از جهت بنای عقلاً حجت می باشد یعنی بنای عقلاً بر این است که هر خبری را که موجب حصول اطمینان شود حجت می دانند که این حصول اطمینان گاهی از راه سند است و گاهی هم از راه عمل فقها و اصحاب به یک خبری، به این صورت که اگر سند خبری ضعیف باشد ولی فقها و اصحاب به آن عمل کرده باشند

عمل آنها جابر ضعف سند می باشد و برای ما اطمینان از صدور آن حاصل می شود فلذا آن خبر حجت خواهد بود، و اگر سند خبری صحیح باشد ولی علمای ما از آن اعراض کرده باشند اعراض آنها موجب عدم حجیت آن خبر می شود هرچند که سندش صحیح باشد بنابر این از نظر ما حصول اطمینان ملاک است ولی از نظر آنها (آقای خوئی و تابعین) صحت سند میزان است لذا در کفاره صوم نذر معین **إختلف علی قولین** که منشأ اختلاف هم دو مبنایی بود که به عرضتان رسید.

خوب اول اخبار مربوط به بحث را می خوانیم و بعد می رویم سراغ اقوال طبق دو مبنایی که بیان شد، خبر اول خبر ۱ از باب ۷ از ابواب بقیة الصوم الواجب است، خبر این است: «**محمد بن یعقوب عن محمد بن جعفر الرزاز عن ابن عیسی عن ابن مهزیار أنه کتبت إليه یسأله: یا سیدی، رجل نذر أن یصوم یوما بعینه فوقع ذلک الیوم علی أهله، ما علیه من الکفارة؟ فأجابہ یصوم یوماً بدل یوم و تحریر رقبة مومنة**». خبر سندا صحیح می باشد و مضمون این خبر و اخبار ۲ و ۳ از همین باب این است که اولاً باید قضای آن روز را بگیرد و ثانیاً کفاره اش که تحریر رقبة مومنه است را بدهد منتهی خبر دوم و سوم ضعیف السند هستند که بعداً درباره آنها بحث خواهیم کرد.

خبر بعدی خبر ۷ از ابواب ۲۳ از ابواب کفارات می باشد، خبر این است: «**و باسناده عن الحسن بن سعید عن ابن ابي عمیر عن جمیل بن دراج عن عبد الملك بن عمرو عن ابي عبدالله(ع) قال: سألته عمّن جعل لله علیه أن لا یركب محرماً سماء فرکبه؟ قال: إلا قال: فلیعتق رقبة أو لیصم شهرین متتابعین أو لیطعم ستین مسکیناً**». همانطور که می بینید در این خبر گفته شده که کفاره افطار عمدی صوم نذر معین مثل کفاره صوم رمضان است و این خبر مورد استناد صاحب عروة می باشد، اما در مقابل اخبار دیگری وجود دارند که انشاءالله در جلسه بعدی آنها را ذکر می کنیم ...

و الحمد لله رب العالمین اولاً و آخراً و صلی الله علی

محمد و آله الطاهرین